1928 április 20 Péntek

Ára 12 fillér

Debrecen, X évf. (90) sz.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGŐ
Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
Szerkesztőség T. 3-47. o Kiadóhivatal T. 3-48

Szocialisták

A magyarországi szociáldemokrácia talán legjellegzetesebb csoportja a második internacionálé, zavaros fejü, rosszindulatu, tehetetlen és egyre fogyatkozó hadseregének. A csonkaország szociáldemokratái, a szánalmas, nevetséges második garnitura törpe Marx-jai, mióta a miniszterelnök nagylelkűsége folytán 1922-ben bekerültek a parlamentbe, egyebet se csináltak, mint napról-napra tanuságot tettek nemcsak arról, hogy száz százalékban idegenek a nemzet egészétől, hanem szinte mesterien bizonyitották be, hogy nem képivselik a magyar munkásságnak azt a csekélyebb hányadát sem, amely mandátumot adott a kezükbe. Ha a szociáldemokrácia feladatairól egyáltalában beszélni lehet, akkor ennek a frakciónak az lett volna a hivatása, hogy akár a maga modortalan eszközeivel, akár komoly, nivós harcban, de tántorithatatlanul küzdjön a magyar munkás jobb megélhetéséért, több kenyeréért, magasabb társadalmi kulturális elhelyezkedéséért. Ehelyett a szociálista frakció hat esztendőn keresztül padokat döngetett, üvöltő-kórust rendezett, botránylavinákat inditott a numerus clausus, Somogyi és Bacsó gyilkosai ellen s nemcsak, hogy egy szalmaszálat keresztbe tett volna a munkásság jogos érdekei védelmében, hanem egyenesen és következetesen elalkudta a munkáság követeléseit s szépen, titokban unos-untalan összepaktált azzal a kapitalizmussal, amely vérségileg is sokkal közelebb áll a szociáldemokrata vezetőkhöz, mint az a munkásság, amelynek nevében beszélni szeretnek.

A szociáldemokraták szereplésének csufos, szinte megdöbbentően hitvány és tipikus képét adta a legutóbbi fővárosi obstrukciós közgyülés, amelyen heteken át folyt a paddöngetés a fővárosi községi takarékpénztár megvásárlása ellen. A községi takarékpénztár — ezt bármelyik félmüvelt szociálista agitátor is tudja, — egyik legveszedelmesebb ellenfele a falánk, s amint ők mondanák, *„kizsákmányoló“* bankkapitalizmusnak. Mondvacsinált ürügyek alatt mégis hetekig ömlött a főváros közgyülésén a botránysorozat, a feiszólalás-áradat és becsületsértési özönviz éppen a szociáldemokraták padjaiból. A főváros közgyülése heteken át nem tudta elintézni az égetően sürgős beruházásokat, nem tudott munkát juttatni Budapest kenyértelen tizezreinek, mert a szociálisták permanens ülések végtelenjén át locsogtak a községi takarék ellen s ezzel ha szerencsére nem is eredményesen, de mindenesetre dühös elszántsággal védték — óh nem a munkásság érdekeit, hanem — azt a bankkapitalizmust, melynek legnagyobb érdeke lett volna az obstrukció sikere. Végezetül pedig ismét csak jött a paktum, — minden kérdések egyre gyakoribb megoldása, — és az obstrukció üvöltő dervisei minden szégyenkezés, minden lelkiismeretfurdalás nélkül elfogadták, sőt kikövetelték maguknak azokat az igazgatósági tagságokat, melyeknek birtokában ezentul a *munkásság képviseletében* a gyalázott és ócsárolt községi takarék párnázott ajtajai mögött felvehetik a jutalékot, a tantiémot, mely, ugylátszik, csak akkor nem összeférhetetlen ellenszolgáltatás, ha szociáldemokrata *vezetők* sülyesztik zsebre azt.

Mikor pedig mindezt ilyen kitünően elintézik, akkor jön a közéleti szereplés másik oldala, az elvek bátor és nyilt hangoztatása, amelynek nevében ez a rutul és végérvenyesen leszerelt parlamenti frakció durván, ostobán megsérti a magyar nép nemes olasz vendégeit. Matteottit, Doberdót kiáltja szemébe az olasz képviselők vendég-csoportjának, mely szeretettel, baráti érzésekkel és őszinte segiteni-akarással lépett magyar földre. A kilenc szociáldemokrata a magyar parlament csarnokában halált kiált a diktátorra, arra a férfira, aki a magyar feltámadásnak legnagyobb, legcselekvőbb részese s aki mindezen tul egyetlen kézmozdulatával is több jót adott a munkásoknak, mint amennyit az egész magyarországi garnitura apró lárvaéletének egészében valaha is elérhet. A vendégjognak ilyen undok és aljas megsértése nem szégyenitheti meg a magyarságot, nem kelthet ellenszenvet olasz vendégeinkben sem, legfeljebb a magyarság legszélesebb rétegeiben szül némi szégyenérzetet, hogy a csonkaország parlamentjében nem akadt egyetlen férfi sem, aki a botrányos tüntetés részeseivel szemben alkalmazta volna az egyetlen jogos és megérdemelt módszert: az üléstermből való kipofozást.

A karzat magasságából az egyik olasz képviselő nevetve nézett alá a lent handabandázó kis szociálista csoportra s ő, a messzi országból jött idegen is az első pillantásra megállapitotta róla, amit mi oly régen tudunk:

— *„Egyetlen sincs közöttük, aki kétkézzel dolgozó munkásnak látszana. Ezek félrecsuszott intellektuellek lehetnek, akik nem képviselik a munkásságot.“*

És ebben százszázalékban igaza volt az olasz képviselőnek. Mert hogy a magyar munkás ma a legkevesebbet keresi az egész világon és hogy sehol nincs olyan elhatalmasodott kapitalizmus, mint éppen minálunk: az elsősorban, sőt szinte kizárólag ennek a silány, gyatra szociáldemokrata parlamenti frakciónak köszönhető, amely megérett arra, hogy éppen a munkásságtól kapja meg azokat az ütlegeket, melyeket a magyar parlament tagjai tegnap elmulasztottak vele szemben alkalmazni.

Ujabb heves földrengés pusztitott Sófiában és Bulgária egész területén

Tiz halott, ötven sebesült — Egy falu eltünt a földszinéről — Sófiában a földrengés következtében megszólaltak a harangok

Szófia, április 19. Tegnap este Szófiában erős földrengést éreztek, amelyet később gyenge három lökés követett. A lakosságot óriási riadalom fogta el, a lakók az éjszaka nagyrészét az utcán töltötték és nem mertek visszatérni házaikba és a szinházakban és filmszinházakban az előadások félbeszakadtak,

a székesegyház harangja megkondult,

a földrengés székhelye kb. 157 kmre lehetett, még pedig abban az irányban, amelyben az április 14-iki földrengés volt. Burgasban is megmozdult a föld, de kár nem esett. Vidiu, Lom, Svistov, Ruscsuk és a Duna völgyének más városai szintén érezték a lökéseket Várnában, a Fekete tenger partján a rengés ezuttal kevesebb volt, mint április 14-én.

Az éjszakai földrengés teljesen eltörölte a földszinéről Papazni falvat.

A romok alól eddig 10 holttestet szedtek ki. A vasuti töltés lesülyedt ugy, hogy ezen a helyen a vonatok nem közlekedhetnek.

Az éjjeli földrengéseket Bulgária egész területén érezték, a lökések különösen Philippopolisban voltak nagyon hevesek, ahol a pályaudvar, valamint a tisztikaszinó épülete beomlott. Több dohányraktár és számos ház sulyosan megrongálódott. A város több helyén tüz ütött ki. Eddig

10 halottról és 50 sebesültről tudnak.

Starazagorából az emberek elmenekültek és az éjszakát a zuhogó esővel dacolva, a mezőn töltötték. Az éjszaka folyamán Philippopolisban és környékén, mintegy 30 földlökést éreztek.

Hankovofalvában a rengésnek több áldozata volt. Philippopolisban a heves lökést hatalmas vihar és földalatti moraj kisérte. Vihar pusztitott Csirpán és Starazagora környékén is.

Az egész országban a levegő rendkivül lehült.

A hadügyminiszter és a képviselőház elnöke elutaztak Szófiából, hogy bejárják a földrengés sujtotta vidéket. Ferdinánd volt király Coburgból táviratban fejezte ki részvétét a miniszterelnöknek, Boris király is a katasztrófa szinhelyén tartózkodk, a szerb király részvéttáviratot küldött az uralkodónak.

GYÜJTÉS A FÖLDRENGÉS ÁLDOZATAI JAVÁRA

Budapest, április 19. A Magyarországon élő bulgárok közösen megkezdték a gyüjtést a földrengés áldozatai javára. Egyelőre csak a bulgárok között folyik a gyüjtés és már is nagy eredményeket mutat fel. A végrehajtó bizottság legközelebb érintkezésbe lép a magyar társadalmi körökkel, hogy az akciót ezekkel karöltve folytassa.

A képviselőház részleteiben is elfogadta a külügyi költségvetést

A szociálisták külföld felé denunciáló támadásai a katonaság, csendőrség és rendőrség ellen

Budapest, április 19. A képviselőház ülése kezdetén jegyzőkönyvileg fejezte ki részvétét a földrengéssujtotta Bulgáriával szemben, majd általánosságban elfogadta a külügyi tárca költségvetését.

Ezután Walkó Lajos külügyminiszter válaszolt a vita során felmerült kérdésekre. Szóbahozta Nagy Emil hirlapi támadását Rubido-Zichy István londoni követünk ellen. Megállapitja, hogy londoni követünk élénk összeköttetést tart fenn az angol sajtóval. Más felszólalásokra megjegyzi, hogy

egész külügyi költségvetésünk 10 milliót tesz ki,

ami az egész költségvetéssel szemben igazán elenyésző összeg.

A Ház ezután kisebb vita után részleteiben is letárgyalta a külügyi tárca költségvetését.

Következett a belügyi tárca költségvetése, amelyet Hegedüs Kálmán ismertetett.

Farkas István kérte a kormányt, hogy szüntesse be a munkásság szabadságát korlátozó rendelkezéseket és teremtse meg az egészséges közszellemet.

F. Szabó Géza is

szükségesnek tartja az egészséges közszellem behozatalát, de hazafias alapon.

Foglalkozott a községi háztartások kérdésével és e rendszer sürgős revizióját kivánja. Szól a vármegyei tisztviselők helyzetéről s annak javitását sürgeti. Farkas Istvánnal szemben megvédi a nemzeti munkavédelmi szervezetet, amelynek

hivatása kizárólag hazafias és emberbaráti.

Ismerteti a munkavédelmi szervezetet, amely a gyakorlatban is bevált. Kéri a belügyminisztert, hogy azt

szélesebb alapokon épitse ki. A költségvetést elfogadja.

Peyer Károly tagadja, hogy a szervezet eredményes munkát végzett volna s azt állitja, hogy pártpolitikai célokat végez.

Szcitovszky belügyminiszter: Téved!

Bethlen István: Ugy látszik, nem tudják a jelentőségét!

Peyer Károly: A Podmaniczky-utcából sürü levelezés folyik a belügyminiszterrel és államtitkárával és kölcsönös utasitások jönnek-mennek.

Bethlen István (gunyosan):

Jó spicliszolgálatuk van.

Malásics Géza: Az ablakon át repülnek be a hirek.

Peyer ezután példákkal próbálja bizonyitani, hogy a sztrájkok alkalmával a munkavédelem emberei nem mutattak szakértelmet. A sztrájktörést erkölcstelennek, megbecstelenitőnek mondja. (Zaj és felkiáltások a jobboldalról: Hol az egyéni szabadság? Aki dolgozni akar, az miért ne dolgozhasson?)

Bethlen István gróf:

Becstelenség a munkaszabadság megsértése.

Peyer becstelennek mondja a munkavédelmi szervezet munkáját, amiért elnöki rendreutasitásban részesül. Ezután kimutatást kér a szervezet müködéséről. Beszéde további során burkolt spicliszervnek mondja a munkavédelmi szervezetet. (Zaj, felkiáltások jobbról: Tiltakozunk ez ellen! Se nem burkolt, se nem spicli!)

Peyer ezután azt kifogásolta, miért kell revolvert adni a szervezet tagjainak?

Bethlen miniszterelnök: Hogy védekezhessenek a támadók ellen!

F. Szabó Géza: Ha a sztrájkolók megtámadnák az üzemet, védekezni kell vele.

Peyer végül a költségvetést nem fogadta el.

Szünet után Csák Károly szólalt fel.

A szociálisták népbolonditó agitációját meg kell fékezni.

Emlékeztet a proletárdiktatura idejére; ezért ne csodálkozzanak a szociálisták, ha május 1-ének vörös zászló alatt való megünneplése iránt ellenszenvvel viseltetünk. Demokratikus irányban haladni kell és haladni is fogunk. A gyors iram jogosultságát azonban nem ismeri el. A józan konzervativizmus jogosult és ki kell venni részét a destruktiv irányzatok elleni harcból. A vármegyei közigazgatási kérdessel foglalkozva rámutatott a hiányok okaira, amelyeknek legfontosabbikát a járások aránytalan kerületi tagozódásában látja. Igen sok a kivánnivaló szerinte a vidéki rendőrbüntetőbiráskodás tekintetében is. A költségvetést elfogadja.

Kabók Lajos kifogásolja a fegyveres karhatalom létszámát és azt fejtegeti, hogy a kormány politikai célokból tart fenn annyi rendőrt és csendőrt. 11 ezer főnyi a rendőrség és ugyanolyan erejü a csendőrség.

Szcitovszky belügyminiszter:

Honnan veszi ezt? Micsoda légből kapott állitások ezek! Olvassa el jobban a költségvetést!

Kabók: Az irodai szolgálatos rendészeti tisztviselőket is ide kell számitani. Sokalja a folyamőrség és vámőrség költségeit.

Kabók a költségvetést nem fogadja el.

Az ülés 6 óra előtt véget ért.

Házhelyek

Homokkertben a Monostorpályi-ut és a Gróf Vécsey-utca sarkán elterülő nagy szőlőingatlan átlag 300 négyszögöl területü házhelyekre lesz felosztva.

Venni szándékozók f. évi április hó 2-ától kezdődőleg forduljanak d. e. 9—1 és d. u. fél 6 óra között a Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet r.-t.-hoz Kossuth-u. 8., ahol a házhelyek ára és a fizetési feltételek tekintetében felvilágositást nyernek.

Az oláh kormány tilalma dacára is megtartják a gyulafehérvári gyülést

Budapest, április 19. Bukarestben az oláh minisztertanács ugy határozott, hogy nem engedélyezi a Nemzeti Parasztpártnak vasárnapra összehivott gyulafehérvári gyülését. Maniu Gyula, a Nemzeti Parasztpárt elnöke felhivást intézett az oláh néphez, hogy jöjjenek minél számosabban Gyulafehérvárra, mert a gyülést minden körülmények között megtartják.

Véget értek a konvent tanácskozásai

Budapest, április 19. A református egyetemes konvent ma tartotta ezévi utolsó tanácskozásait. A mai programm legfontosabb pontja az államsegélyek mikénti elosztása, az 1848. évi XX. t.-c. végrehajtásának kérdése volt. Elhatározták, hogy a kultuszminiszteriumtól kérik

a lelkészi korpótlékok teljes valorizálását, a lelkészi létminimum ujbóli megállapitását, továbbá az államsegélyek és a hadikölcsönök valorizálását

is, mert enélkül az egyházi alapitványok helyreállitása nem lehetséges.

Bethlen István gróf ünneplése az egységespárton

miniszterelnökségének hetedik évfordulója alkalmából

Budapest, április 19. A Keresztény és Keresztyén Kisgazda-, Földmives- és Polgáripárt ma este ünnepi értekezletet tartott, amelynek egyetlen tárgya Bethlen István gróf miniszterelnök üdvözlése volt kormányalakitásának hetedik évfordulója alkalmából.

Az értekezleten, amely rendkivül meleg ünnepi hangulatban folyt le, résztvettek a kormány összes tagjai, továbbá az egységespárt képviselő- és felsőházi tagjai, valamint a Keresztény Gazdasági- és Szociálispárt képviselőinek legnagyobb része. Ezalkalommal nyujtotta át *Almássy* László pártelnök a miniszterelnöknek azt az emlékmüvü bőrkötésü albumot, amelynek

lapjain a párt képviselőinek arcképei sorakoznak fel

és amelynek fedőlapján ezüst lemezbe vésve ott diszlik a párt valamennyi tagjának aláirása.

A terembe lépő miniszterelnököt szünni nem akaró lelkes éljenzés fogadta és a képviselők helyeikről felállva percekig tapsolták Bethlen István grófot.

Almássy László pártelnök lelkes szavakkal köszöntötte az egységespárt nevében vezérét, aki a hét év előtt hirdetett programmját oly eredményesen valósitotta meg. Annak a reményének adott kifejezést, hogy itt az idő, amikor összetartással fel lehet épiteni mindent, ami elveszett.

A MINISZTERELNÖK VÁLASZA

Bethlen István gróf miniszterelnök meghatottsággal köszönte meg az ünneplést és a következőket mondotta:

Trianonban itéletet mondtak e nemzet felett. Én ugy érzem, hogy ez nem lehet utolsó szava a történelemnek Magyarország felett.

A történelem revidiálni fogja ezt az itéletet

és nekünk az a kötelességünk, hogy ezt a magunk részéről előkészitsük. (Lelkes éljenzés és taps.) Morális tőkét kell, hogy gyüjtsünk a nemzet számára, hogy a világ lássa: a Duna medencéjének ezen a pontján morális értéket képvisel a magyar nemzet. Nekünk arra van szükségünk, hogy az egész igazság világosan álljon a világ előtt.

Meg vagyok győződve, hogy ez az idő be fog következni.

Ma hasonló időket él a nemzet, mint 1849 után. Akkor is földre volt tiporva és 18 év telt el odáig, amig a nemzet igazságának felismerésével ujból helyreállt a nemzet önrendelkezési joga. Akkor is voltak olyanok, akik féligazságra készek voltak megegyezni. Akkor is voltak olyanok, akik a minden, vagy semmi álláspontján állottak, de voltak bölcs magyar hazafiak, akik előkészitették az igazság helyreállitásának időpontját.

De viszont tulzásoktól távol kell tartani a nemzetet. Nekünk nem szabad siettetnünk ezt a jövőt, de

ha elérkezett az ideje, meg kell ragadni az alkalmat.

Arról, hogy ezt a hét évet jól használtuk-e fel, vagy sem, efelett a történelem fog itéletet mondani.

Egy biránk lehet kizárólag és ez a becsületes lelkiismeret. Igenis

hét év óta nagy munkát teljesitettem.

Mi egy megcsonkitott országot vettünk át, amelyben nem volt meg a jogrend, amelyből hiányzott a lelki harmónia, amely gazdaságilag és pénzügyileg tönkre volt menve, amelynek nem volt barátja, tekintélye kifelé, amely körülvéve ellenségektől, egyik napról a másikra élt, amely sohasem tudhatta, melyik percben vetnek kockát a még megmaradt köpenyege felett is. Nagyobb volt a felelősség is.

Ha ma visszatekintek erre a sulyos felelősségvállalásra, merem állitani, hogy ujból ugy tennék, ahogy tettem. Ma azonban könnyebb a helyzet. Hét év alatt

sok minden megvalósult abból, amit 1921 április 19-én programmként hirdettem.

Elég, ha rámutatok arra, hogy a jogrend helyreállt, hogy elmultak a forradalmi, ellenforradalmi idők, a nemzet lelki egyensulya helyreállott és hogy bekövetkezett a magyar intelligenciának és a kisgazdatársadalomnak az összefogása, amelyet már akkor mint programmpontot hirdettem. De pénzügyi és gazdasági téren is értünk el eredményeket és rámutatok arra is, hogy ma nem állunk már izoláltan egyedül Európa eme pontján. Vannak barátaink, vannak már rajtunk kivül is a magyar igazságnak hirdetői. (Lelkes éljenzés és taps.) De nem azt akarom ezzel mondani, hogy meg szabad állni. Nehéz gazdasági bajokkal kell megküzdeni a nemzetnek. Ezeken a bajokon segiteni nap-nap után folytatott szorgalmas hangyamunkával kötelességünk. Más nagy nehéz politikai, társadalmi, szociális, pénzügyi és külpolitikai feladatok is várnak reánk.

Végül kérte a pártot, hogy továbbra is tartson ki politikája mellett.

A miniszterelnök beszédét az értekezlet résztvevői felállva, megujuló éljen-kiáltásokkal fogadták, majd az ülés véget ért.

Ma lesz dr Dávid István előadása

a Vármegyeház dísztermében

(A Hajdufőld tudósitójától.) A debreceni Ügyvédszövetség ma, pénteken este fél hét órai kezdettel előadást rendez a vármegyeháza dísztermében. Az előadás iránt a legszélesebb körökben érthető nagy érdeklődés nyilvánul meg, amit indokol az a körülmény, hogy ezalkalommal egy olyan kiváló, nagytudásu és széles látókörü jogászember, mint

dr. Dávid István

táblabiró tart értekezést *„Jogrend, dogma és dogmatika"* cimen. Az érdekes téma és az előadó közismerten nagy, alapos szaktudása kivételes vonzóerőt kölcsönöznek a mai esti előadásnak, amely után este 8 órakor az Arany Bika dísztermében

társasvacsora

lesz. Étkezés *ala carte.* Jelentkezéseket elfogad dr. *Kölcsey* Sándor ügyvédszövetségi elnök irodája. (Telefon 8—38.)

BLÉRIOT FIA PÁRISBÓL AMERIKÁBA REPÜL

Budapest, április 19. Blériot fia elhatározta, hogy Páirsból Newyorkba fog repülni, atyja repülőgépgyárában készült géppel.

Dr Bessenyei Lajos előadása a Ker. Ligában

a magyar néplélek válságáról

Dr Bessenyei Lajosnak, az Egyesült Ker. Nemzeti Liga alelnökének országos visszhangot keltett munkája, „A magyar néplélek válsága", — amelynek első kiadása teljesen elfogyott, — most jelent meg lényegesen bővitett második kiadásban. Az illusztris szerző ezt a művét fogja ismertetni a kedden, április 24-én este 6 órai kezdettel tartandó Liga ülésen, az egyesület székházának tanácstermében. Tekintettel a téma nagy fontosságára, valamint arra a körülményre is, hogy a második kiadás az ország legnagyobb sajtóorgánumainak publicisztikai hozzászólásai után igen sok uj érdekes adatot és megszivlelendő tanulságot tartalmaz, a Liga elnöksége ezuton is meghiv minden öntudatos magyar embert a keddi előadásra. Belépés dijtalan.

Hajduszoboszlón
terményt a legmagasabb áron vásárol
Lovas Károly terménykereskedő.

ELITÉLTÉK KOPINITS BÜNTÁRSÁT

Budapest, április 19. A kir. itélőtábla ma Darlai Lászlót, aki négy évvel ezelőtt a 140 milliót sikkasztó Kopinits Jenőnek segédkezett, egy évi fogházra itélte jogerősen.

FŐISKOLA

A SzEFHE választmányi ülése. A SzEFHE április 20-án este 8 órai kezdettel választmányi ülést tart. Kérem a tisztikari és választmányi tagok pontos megjelenését. Tunyogi János ü. v. titkár.

A SzEFHE „Hargita" nemzetségének müsoros összejövetele. A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesületének „Hargita" egyesitett nemzetsége április 22-én, vasárnap, — tekintettel a „Turulnak" délelőtti riadójára, — délután 3 órakor tartja a bölcsészeti kar I. sz. tantermében áldozását, melynek müsora a következő: 1. Megnyitó. Mondja Lengyel Béla SzEFHE főtitkár, nemzetségfőhelyettes. 2. Uj tagok felavatása. 3. Szaval Szabó Ilona. 4. Felolvas Lengyel Béla. 5. Zeneszám: Fekete Lukács, Bajcsy Ferenc, Szücs László, Choboth István. 6. Széktartó táltos beszámolója, tartja Éles István. A tagok pontos megjelenését kéri Szücs László h. i.

A „Szabolcsvármegyei Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Köre" április 20-án, pénteken délután 2 órai kezdettel a II. számu hittudományi tanteremben tartja ezévi rendes tisztujitó közgyülését. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Főtitkári jelentés. Főpénztárosi jelentés. Számvizsgálóbizottsági jelentés. A tisztikar lemondása. Uj tisztikar választása. Esetleges inditványok.

Uj buzát és rozsot
minden mennyiségben gazdáktól
előleggel
legmagasabb napiárban vásárol
Angol Magyar Bank Rt.
gabonaosztálya
Debrecen, Piac- és Miklós-u. sarok.

A debreceni Harakiri Asztaltársaság elnöke, aki elfogta Mágnás Elza gyilkosát

A jótékony „kinaiak" között Balla János főcsoportvezető régi detektiv élményeiről beszél

(A Hajduföld tudósitójától.) Van Debrecenben egy kis vendéglő a Késes-utcában, ahonnan az éjféli órákban vig nótaszó és zene hallatszik ki. A söntésben halvány lámpafény zöld selyemernyővel leboritva gerjeszt bizalmat s az oldalt nyiló ajtón belépek a vendéglő külön szobájába, ahol valami misztikus fél homály fogad.

Kinaiak a Késes-utcán

Az egybetolt asztaloknál egy kinai társaságot látok együtt üni, fejükön a jellegzetes kinai föveggel s hogy ez a tarka kép egészen teljes legyen a hosszu copf sem hiányzik és mindegyik orra alatt ott fest a lelógó kitáj bajusz. Az első pillanatra megdöbbentem és csodálkozással kérdeztem a felém siető nagy copfu vendéglőstől, hogy ki és mi ez a társaság, hogyan került ide?

— Ez a „Harakiri Asztaltársaság" mondja a vendéglős s ahogy jobban végig nézek a kinaiaknak maszkirozott asztaltársaságon, több olyan ismerőst látok ott, akik élénk részt vesznek Debrecen társadalmi életében; igy ujságirók, tisztviselők, vendéglősök s minden más vezető poziciókból rekrutálódott emberek, akik hetenkint kétszer reggelig tartó barátságos összejövetelre gyülnek itt össze.

A detektiv-kocsmáros

Ahogy szétnézek a misztikus félhomályban a plafonról lelógó nagy csatabárdra esik a tekintetem, amelynek egyik oldalán a „Harakiri Asztaltársaság", a másik oldalon a „Csám-csám-csu" üdvözlő szavak vannak felirva s a véres bárd aljáról egy gömb alaku lámpion csüng alá s ez szolgáltatja a szobában a misztikus világitást. Az asztalon nagy takarékperselyben gyüjtik közadakozásból a pénzt, amelyből karácsonykor a lehetőség szerint több szegény árva gyermeket látnak el meleg ruhával és cipővel. E kicsiny asztaltársaság feje egyben a a vendéglő tulajdonosa, Balla János nyugalmazott debreceni detektiv főcsoportvezető, aki 27 éves zaklatott rendőrségi szolgálat után, a vendéglőtulajdonosok életpályájára lépett, aki az elnöki tiszt mellett, valóságos szellemi vezére és irányitója és hogy ugy mondjam valóságos apja ennek a lelkes „Harakiri Asztaltársaság"-nak. Most itt ül mellettem s ahogy végig nézek a jovális öreg uron, sehol semmi vonás nem mutatja arcán, a hajdani hires detektivet, aki pedig nem egyszer két esetben nézett farkas szemet a halállal. Szemének csillogó fényében jóság tükröződik vissza s ajkáról gyöngyöznek a szavak, amint az Isten áldott jó humorával megelevenit egy-egy történetet a multba zuhant évek tompa ködén, ugy, hogy reggelig is szivesen elhallgatná az ember.

Mágnás Elza hullája a ruháskosárban

Viharos és változatos életének és sikerekben gazdag pályájának azt az eseményét kérdezem, amely detektivségének legnagyobb és legveszedelmesebb emléke.

— Régen volt — kezdi az öreg Balla az elbeszélést, — 1913 februárjában, mikor detektivtanfolyamon voltam Budapesten. Éppen központi ügyeletes voltam a Zrinyi-utcai főkapitányságon, mikor reggel 9 órakor átakartuk adni a szolgálatot s menni akartunk a fürdőbe, megszólalt a telefon s a Margit-rakparti homokkirakodótól azt telefonálták, hogy a Dunából a homokkirakodó kocsisok egy ruháskosarat huztak ki, mely le volt lakatolva s minthogy valami igen értékes dolgot sejtettek benne, felbontották s nagy szörnyüködésükre egy fejjel lefelé forditott női hullát találtak benne, a szennyes ruha közé gyömöszölve. Természetesen a pihenésből nem lett semmi, autókra kapaszkodtunk s a rendőrség valamennyi detektivje akcióba lépett s kiszálltunk a helyszinre. A hulla nem volt más, mint az akkoriban legnagyobb port felvert Mágnás Elza néven ismert nő, aki az egyik dusgazdag bécsi butorgyárosnak volt fejedelmi pompával körülvett barátnője, aki a gyilkos kézrekeritésére az összes külföldi jeles nyomozó hatóságok közegeit sorompóba állitotta.

Nick Gusztáv hurokra kerül

Alig 2 napi izgalmas és fárasztó nyomozás után, mint gyanusitottat őrizetbe vette a rendőrség Kóbori Rózsit, a meggyilkolt szakácsnőjét, majd ennek barátját is sikerült elfogni, aki rövid vallatás után nekem bevallotta a gyilkosságot. Ez nem volt más, mint Nick Gusztáv, péksegéd, a szakácsnő szeretője, aki előre megfontolt terv szerint törülközővel fojtotta meg a nemcsak szépségéről, hanem gazdagságáról is hires Mágnás Elzát.

A kémosztálynál

Tovább érdeklődöm detektiv élményei felől, de az öreg Balla nem a dicsekvések embere s pusztán csak annyit jegyez meg, hogy a tanfolyamról visszaérkezve Debrecenbe, egy hét alatt mintegy 50 kideritetlen bünügyre deritett világosságot és a háborut a kémkedési osztálynál töltötte el és bejárta az összes harctereket. Az itt elért sikereiről nem akar beszélni, de a szavaiból kiáradó szuggesztiv erő megadja a feleletet ezekre is.

A társaság szájtátva hallgatja az öreg Balla elbeszéléseit és egyszerre csak arra leszünk figyelmesek, hogy az öreg odakoccintja poharát a mieinkhez, na gyerekek erre az ijjedségre igyunk egy cseppet. A cigány tust huz s az asztaltársaság rákezd indulójára:

„Csing-csala-csula harakiri pü
Csepp csacsi-ling-long harapi a
fü . . ."

Künn az utcán hajnal van s a torony óra ércesen kongja: ereggy haza!

Székely Molnár Imre.

A SZÉKELY TÁRSASÁG VÁLASZTMÁNYI ÜLÉSE

A debreceni Székely Társaság csütörtökön délután 6 órai kezdettel az erdélyi menekült társadalom vezetőalakjainak részvételével tartotta választmányi ülését az Angol királynő külön termében. Dr Darkó Jenő elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg az egyesület halottjairól, Lőfi Jenő főtitkárról és Rusz-Sántha István jegyzőről, akik mindketten a számüzött székely társadalom legkiválóbbjai közé tartoznak. A választmány elhatározta, hogy jegyzőkönyvileg örökiti meg érdemeiket és emléküket. Dr Barts Jenő titkár a folyó ügyekről számolt be, miközben számos nagyfontosságu határozatot hozott a választmány. Végül az egybegyültek elhatározták, hogy a társaság nyár elején nagyszabásu kirándulást rendez Parádra, amelyre meghivják az egész ország székely egyesületeit. Az előkészületek megtételére bizottságot küldtek ki Kövendy-Veress Lajos kir. ügyész elnökletével, majd a tárgysorozat véget érvén, a megjelentek a fehér asztal mellett kedélyes beszélgetéssel töltötték el az estét.

Horváth József rostás
Hajduböszörmény, Árpád-u. 2461

Lóversenyek Debrecenben

(A Hajduföld tudósitójától.) A debreceni tavaszi lóversenyek május 12. és 13-án lesznek. A Debreceni Lovaregyelet vezetősége élén nagybányai vitéz Horthy István elnökkel erősen buzgólkodik a versenyek sikere érdekében. A fővárosi istállótulajdonosok tömegesen jönnek a debreceni versenyekre. A Magyar Lovaregylet igazgatósága a versenyek feltételeit már jóváhagyta s a titkárság a napokban szét is küldi azokat az érdekelteknek. Az igazgatóság 6000 pengő dijazást tüzött ki a versenynapra, ezenkivül értékesebbnél értékesebb és szebbnél szebb tiszteletdijakat szerezte be a lovasoknak. Feltünést keltő másfélkilós ezüst serleget küldött a honvédelmi miniszter, aki ezenkivül ez alkalommal kiirt altiszt versenyre a győztesnek arany Omega-órát tüzött ki dijul. Ezenkivül tiszteletdijat adtak még Horthy István elnök, a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara, a 6. vegyes dandár, gróf Szapáry-család. A tiszteletdijak nagyrésze már meg is érkezett és az a napokban ki lesz állitva Aszmann Ferencné főtéri üzletében, ahol a páholyjegyek már holnaptól kezdve kiválthatók.

Bikszádi gyógyforrásviz
gyomorfájás, nehéz emésztés, gyomorégés ellen a legjobb.

6 darab müvészi levelezőlap fénykép 1 darab nagy fényképpel 9·-- P.
MOLNÁR FOTOSZALON
Szent Anna-utca 5. sz. (Volt Müvészház.)

Jó bort H.-böszörményben
Vékony Lajos vendéglőjében talál.

Fizessen elő a Hajduföldre

A vén cigány

Tehát elment. Szárazfáját hóna alá vette és örökre bucsut mondott. Kedves mosolygós arca többet nem hajol a fülünk mellé, hogy halkan, szivfájditóan elhuzza mégegyszer azt a bizonyos régi nótát... ami mellett más ize volt még a bornak is és egy pillanatra elfelejtettük minden szomoruságunkat.

Magyari Imre, a kedves jó öreg Imre bácsi elhagyta Debrecent. Itt muzsikált egy félévszázadon át, itt tanitotta már nagyapáinkat is a magyar nóta édes-bus fájdalmának minden gyönyörüségére és most, mikor az öregség először remegteti meg müvészkezében a vonót, elmegy, el kell neki menni, mert a hálátlan Debrecen elfelejtette...

Ugy emlékszem az öregre, amint ült a bandája mellett és elnézte az üres, nagy idegenül hangos étterem asztalsorát. Nézett, nézett, de a tekintete valahol a szebb és boldogabb multban kalandozott. Visszaröppent tiz, husz, harminc évet... oda, amikor még itt „más urak ültek" és egy-egy szép magyar fej könnyezve hajolt a márvány asztal felé, ha kiröppent a hurokból az örök kuruc kesergő: Hős Bercsényi Miklós sirdogál magában...

Abban az időben még lelke is volt az embereknek. Az öreg Bika füstlepte falai között Magyari Imre volt a lelkek korlátlan parancsnoka, az ő muzsikája mellett nevettek, kesereg-tek, vagy mentek talán örökre tönkre az apáink... és mi még sem tudunk rá haragudni. Talán mindennek igy kellett történni, talán az Imre bácsi müvészlelke már előre megérzett minden tragédiát, talán észrevette, hogy az ő ideje lassan lejár és azért tudta huzni olyan utánozhatatlan bánattal, hogy: Cserebogár, sárga cserebogár... mert a bihari nagyur kriptájával együtt, az ő világát is örökre bezárták.

Ő már nem ebbe a világba való volt. Még azok közé a cigányok közé tartozott, akiknek a szive egyszerre dobbant ezzel a beteg ezeresztendős magyar szivvel, akik minden nótájukban a saját örömüket vagy bánatukat husz-ták, akik szemében felcsillant még a könny is, ha előkerült a multból egy-egy régen ismeretlenségbe tünt „nagyságos ur" vagy „kisaszonyka" és elő lehetett megint venni a régi nótákat, az eltünt multat, az ezernyi kedves meleg emléket...

Imre bácsi ekkor elemében volt. Mindenre emlékezett és nem felejtett el egyetlen nótát sem. Tudta melyik nótát huzta ezelőtt — hej ne is emlegessük hány éve — egy kislány fülébe, itt a Bikában, azokon a „hét vármegye hires" jogászbálok egyikén, nem felejtette el, melyikkel gyujtottak gyertyát egy csipke függönyös-zsalugáteres ablak mögött, emlékezett a hangos örömben átmulatott éjszakák mulatós és a sirvavigadásos hajnalokra nyuló lumpolások egész nóta seregére. Ő nem felejtette el a szivarokat, a bankót, de százszor inkább nem azt a sok jó szót, tekintetet, virágszálat, kézszoritást, amikkel ezek az azóta meltőle már elmaradt „öregek" annyi finomsággal és szeretettel köszönetet mondtak neki.

De hiába, ez az idő is elmult. Imre bácsi körül uj világ született, amiben többet nem volt ismerős. Kezébe vette most is a vonót, de tudta már előre, hogy minden hiába. játszott, játszott, inkább magának, de aztán letette megint. Ej nem érdemes — gondolta magában — és igaza volt. Akik körülötte ültek, nem értették ezt az ősmagyar nyelvet. Idegenek, vagy ujonnan érkezett „urak" voltak, akiket a Stux ur idétlen dallama sokkal jobban érdekelt, mint a csendesen folyó Maros vize, az ormódi temető, vagy a krasznahorkai vár eltünt dicsősége. Ezek már nem tudták megérteni, hogy mikor már vagy ötvenszer hangzott fel a hurokon, hogy „Csak a régi szeretőmet sajnálom..." miért csaptak ezelőtt öklöllel az asztal közepére és ötvenegyszer, de most már könnyes szemmel, megint csak ezt a nótát kellett rázenditeni és huzni reggelig, kivilágos-kivirradtig...

Eltünt ez a régi becsületes szép magyar világ, csak Imre bácsi maradt még a régi. Gyakran leült egyikünk-másikunk asztalához és beszélt meghatottan, szeretettel az anyánkról, vagy az apánkról. Elbeszélte az életüket, hogy nőttek fel, hogy szerettek,merre néztek szét megkomolyodva ebbe a nagy világba... és mikor mindezt elmesélte, felállt és mosolygós kedves arca a fülünkhöz hajolt: Hát az urfinak melyik a kedves nótája?... És mikor megmondtuk elment, hogy pár pillanat mulva huzza nem pénzért, nem szivarért nem borért, hanem azért a ragaszkodásért, ami egyszer és örökre az apáinkhoz kapcsolta az öreget... És ekkor mi sütöttük le a szemünk, mert a mosolygós két szeme olyan szeretettel tudott gyönyörködni bennünk, hogy mindjárt az édesapánk korholó, de azért mégis simogató tekintetére kellett gondolnunk...

Tehát ennek is vége. Imre bácsi elment, hogy többet soha vissza ne térjen. Hátat forditott ennek a hálátlan, keményszivü, közönyös Debrecennek, amit most annyira meggyülölt, mert valamikor annyira szeretett. Nem vett bucsut sem tőlünk, mert tudta, hogy nincs az országban még egy város, amelyik ezt megtette volna vele szemben, mert tudta, hogy mindazok, akiknek fiatal korban annyi feledhetetlen órát szerzett, ma jelentős pozicióban ülve részvétlenül és hálátlanul engedik a számüzetésnek indulni és még egy ujukat sem mozditják, hogy megőrizzék ennek a városnak ezt a kedves vén cigányt. Nem huzathatjuk el vele még utoljára a nótánk, nem szorithattuk meg a kezét, nem tüzhettük a gomblyukába az anyánk árva, egyetlen, bucsuzó rózsaszálját...

... Imre bácsi futott, menekült, nem mert visszanézni, mert biztosan félt ő is, hogy meghasad a szive..

Pongrácz Kálmán.

ELTOLHATÓ FALAK, SÜLYESZTHETŐ ABLAKOK, FÉNYTENGER, PARAFAPADLÓ: A JOVÓ LAKÁSÁBAN

MILYEN IRÁNYBAN FEJLŐDIK A MODERN LAKÓHÁZÉPITÉSZET?

Sok vita folyik az utóbbi időkben az ultramodern épitészetről, amely a mai gazdasági viszonyokra apellálva, olyan házitipusokat termel, amelyeknek anyaga eltér a szokásos épitkezési anyagoktól, ezzel szemben azonban a praktikumot és az olcsóságot szolgálja. Vannak persze az ujitók között olyanok is, akik minden szociális és egészségügyi kérdéseken tultéve magukat, csupán azt tartják irányelvnek, hogy a modern épitésznek olcsóbbá kell tennie az épitést és jobban ki kell használnia a házak belterületét.

HÁZGYÁR

A gyárilag, nagymennyiségben készült áru mindig olcsóbb, mint a kézmüipari termék. Az épitésznek tehát lehetőleg mindent gyárilag, gépekkel kell elvégeztetnie és lehetőleg ki kell küszöbölnie az emberi munkaerőt, amely mindig drágább. Gyárban készülnek az ablakrámák, az ajtók, a kilincsek, a parkettek, miért ne készülhetne a fal is a gyárban, a szinte tudományos pontossággal kiszámitott legalkalmasabb mértékben? Ugyanezt meg lehet csinálni a házakkal is és igy keletkezik az ugynevezett „sorozatház". Egyforma lakóterülettel és köbtartalommal 20, 50 vagy 200 házat épithetnek egymás mellé; ép csak össze kell őket állitani. De még ez az összeállitás is részben gépekkel történhetik, a kész falakat emelődaruk állitják össze.

A LEGFANTASZTIKUSABB ÉPITÉSI ANYAGOK

Milyen anyagokat használ a modern épitész? Volt idő, amikor a téglán, palán és betonon kivül minden más anyagot selejtesnek hittek az emberek. A technika ma ezen már rég tul van. A legfantasztikusabb anyagokat gyártja, fantasztikus nevekkel, amelyeket a laikus nem is tud megjegyezni, másrészt uj alkalmazást talál már meglévő, régi anyagok számára. Például kartonból (Papptafeln) és fóléje illesztett cementlemezekből épitenek falakat, vagy szurokkal preparált parafából készitenek tetőt, parketta helyett is parafát használnak, válaszfalakat üvegből emelnek stb. S nemcsak azért használják ezeket az anyagokat, mert részben olcsóbbak, — s még olcsóbbak lesznek, ha tömeges felhasználásra kerül a sor, — hanem mert jobbak, vagy mert jobbakra van szükség, mint amilyenek az eddig ismertek, hővezetés, hangfogás, tartósság stb. szempontjából. Ez az utja tehát az épités olcsóbbátételének. És hogy lehet ökonomikusabban kihasználni a lakást?

FÉNYTENGER

Ugy a külső, mint a belső falaknak itt más funkciójuk van, mint a régi házakban. Nincs is rá szükség, hogy a falak sulyt hordjanak, a terhet a vasállvány hordja, melyet az időjárás viszontagságai ellen való védekezésben töltünk ki izoláló anyagokkal: fallal. A külső falba tehát annyi üvegablakot vághatunk, amennyit akarunk. A szobák egymásközti határai eltünnek, bizonyos mértékben eltünnek a háznak kifelé való határai is.

Fény és levegő: ezek a „modern" lakásnak legelőször szembeötlő tulajdonságai. Ezenkivül: a vidám és világos szineknek bőséges és raffinált felhasználása. Szobák, amelyeknek falai más-más szinüek, szines butorok és a természetnek az ablakon át beözönlő zöld szinháttere.

A falak többnyire festve vannak, csak ritkán tapétázva, a padlók pedig többnyire szines linoleummal fedve. A butorok lehetőleg egyszerü sima formájuak és kényelmesek.

MOZGATHATÓ FALAK

A nagy ablakok első praktikus következménye, hogy a szobák kisebbek és alacsonyabbak lehetnek. Legfőkép a hálószobákra áll ez, amelyek lassanként hálókamrákká alakulnak át, hiszen nappal ugysem tartózkodik bennük ember. A legnagyobb suly a közös lakószobákra van fektetve. Ez aránytalanul nagyobb a ház minden más helyiségénél, sőt egy-két esetben elnyeli a hálószobákat is, amelyeket éjjel, gördithető falakkal hasitanak ki ujra belőle. Itt az ágyak nappal szekrényekbe vannak elhelyezve, amelyekbe precizen belefér a teljesen megvetett, rugókra járó ágy. A szekrényeket a falakba épitették be. Helyet takarit meg az ember azáltal, hogy többnyire toló-, esetleg süllyeszthető ablakai vannak a lakásnak és nem befelényilók. A lakószoba maga vagy egy-két lépcsőfokkal, vagy a butorok elhelyezése által, vagy gördithető falakkal több részre — ebédlőre, dolgozószobára, fogadószobára — oszlik vagy osztható. A konyha a legtöbb esetben az ebédlőnek szolgáló helyiség mellett van elhelyezve és természetesen a legmodernebbül van felszerelve, — mint a mosókonyha is mosógépekkel, amelyeket villanyerő hajt. A fürdőszoba mindig közvetlenül a hálószobák mellett, a hálószobák többnyire egy csoportban vannak elhelyezve. Központi fütés mindenütt.

REJTETT HIBÁK

Bizonyos, hogy ezek a házak, ezek a lakások sem teljesen hibátlanok, hogy tökéletesithetők lesznek még ugy felépitésükben, mint berendezésükben. Bizonyára vannak rejtett hibáik is, amelyeket csak a bennük lakó fog majd felfedezni az első vagy második év folyamán. De bizonyos az is, hogy erőteljes gyakorlati haladást jelentenek a modern háztipus felé, amely egész természetesen éppen olyan mértékben különbözni fog középkori testvérétől, mint a modern ember életviszonyai különböznek a középkori népek életviszonyaitól.

Uj Paczelt János kertészete
:-Károly Ferenc József-ut 6. szám. :-

FÁT ÜLTETNEK A CSERKÉSZEK

(A Hajdufőld tudósitójától.) A cserkészek, amikor leteszik a fogadalmat, ennek emlékére kötelesek egy fát ültetni. A debreceni cserkész kerület most megkereste a városi tanácsot, hogy jelöljön ki helyet, melyen a fogadalom tévő cserkészek a fáikat elültethetik. Tekintettel arra, hogy a cserkészek faültetése hasznosan szolgálja az általános fásitást is, a város készséggel tett eleget a kérelemnek és felkérte az erdőigazgatóságot, hogy a kért területet a debreceni erdők egyik alkalmas helyén jelölje ki.

Vankó Adrás müasztalos
Vigkedvü Mihály-utoa 18. szám.

Husz pengőre itélték Szalontait,

aki „ártatlan, mint a napfény"

(A Hajdufőld tudósitójától.) Szalontai János debreceni müköszörüs hivatalos ügyben meg volt idézve az előljáróságra. Szalontai a kitüzött időben azonban nem jelent meg, s ezért a kihágási biró pervesztesnek jelentette ki. Szalontai elkeseredésében ilyen kijelentést tett: „Csalás van a dologban, összejátszottak ellenem!"

Felhatalmazásra üldözendő rágalmazás miatt indult meg ellene a büntető eljárás s a bíróság 20 pengő pénzbüntetésre itélte Szalontait, aki megfelebbezte az itéletet, mondván:

— Olyan ártatlan vagyok, mint a napfény!

Virágüzlet Piac-u. 14. sz.
Tulajdonos: Farkas Gyula Fiai
Kertészet: Diószegi-ut 186.

Papirkereskedés Debrecen, Csapó-u. 41
Fekete Adorján.

HIREK

1928 április 20 (Péntek)

Prot.: Tivadar Kath.: Tivadar.

A Meteorologiai Intézet jelentése:

Időjóslat: Többnyire borult, aránylag hüvös és sok helyütt esővel.

Városi muzeum 9—12-ig 2—4-ig.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

A gyógyszertárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Megváltó Piac-u. 18., Arany Egysz. Kossuth-u. 8., Muraközy Hunyadi-u. 5., Magyar Korona Péterfia-u. 10., Nádor Szt.-Anna-u. 66., Csokonay Mester-u. 43., Arany János Csapó-u. 77.

— **Magyar munkásnak** ad kenyeret, ha harisnyaszükségletét **Benyáts Emil harisnyagyárából** szerzi be. Eladás nagyban és kicsinyben. Debrecen, Tisza-palota. **Külföldi gyártmányokban is nagy választék.**

—

AZ ÉME VÁLASZTMÁNYI ÜLÉSE

Az Ébredő Magyarok Egyesületének debreceni csoportja április 23-án, hétfőn délután 6 órai kezdettel az egyesület Kálvin-tér 13. szám alatti helyiségében választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagok feltétlen megjelenését kéri az Elnökség.

— **Csilléry lemondott a Ker. Gazdaságipárt alelnökségéről.** Budapestről jelentik: Csilléry András, a Ker. Gazdaságipárt alelnöke, a községi takarékpénztár ügyében létrejött megegyezés miatt lemondott az alelnökségről.

— **Felismerték az öngyilkos Beketow cirkuszigazgató holttestét.** Budapestről jelentik: Uszód község határában a Dunából kifogott holttestben Beketow Sándor felismerte öngyilkossá lett apját, Beketow Mátyás cirkuszigazgatót.

— **Eljegyzés.** Belényessy László eljegyezte Ribárszky Margitkát Debrecenben. Minden külön értesítés helyett.

Akác gleditsia jegenyenyárfa, nyulszapukamag kapható a 30 éve alapitott **Dobos faiskolában Kemecsén.**

— **Baleset munkaközben.** Nagy Károly 28 éves kertimunkás másodmagával az egyetemi klinikák raktárhelyiségeinek pincéjébe hordott be elraktározandó holmikat. Éppen egy nagyobb tárgyat akartak levinni, mikor az egyik lépcsőfoknál a sulyos tárgy alá szorult a keze és összezuzódott.

— **Orgazdaságért 20 pengőre itélték.** Egy fiatal lány a közelmultban megjelent Fleckenstein Teréz biharudvari lakosnál és éjszakára szállást kért tőle. Az asszony adott is szállást a leánynak s mikor az reggel tőle elment, kiderült, hogy veszedelmes tolvajnő, aki több helyen lopott s ezekből a lopott dolgokból aranyórát, zsebkendőt, fehérnemüt adott el potom olcsó áron Fleckenstein Teréz kiskoru gyermekeinek. Orgazdaság miatt megindult az eljárás Fleckenstein Teréz ellen s 20 pengő pénzbüntetésre itélte a biróság.

Fodrász Horváth Jeno **Arany Bika.**

Durini di Monza olasz követ köszönete a Kath. Otthonnak az olasz király ellen meghiusult merénylet alkalmából

A Kath. Otthon f. évi április 14-én táviratilag a budapesti olasz követség előtt örömét fejezte ki, hogy az olasz király ellen intézett becstelen merénylet meghiusult. Erre a táviratra most a Kath. Otthon igazgatóságának most a következő válasz érkezett:

„Őfelsége az olasz király ellen elkövetett és szerencsésen nem sikerült merénylet alkalmából kifejezett öröme igen kellemesen érintett. Amidőn hálás köszönetemet fejezem ki a Nagytekintetü Igazgatóságnak, — biztositom, hogy gondoskodni fogok, hogy erről kormányom tudomást szerezzen. Fogadja a Nagytekintetü Igazgatóság őszinte nagyrabecsülésem nyilvánitását. Budapest, 1928 ápr. 16.

Durini di Monza
olasz követ.

Ethikai nevelés és szociális gondoskodás a legjobb öngyilkos-védelem

(A Hajduföld tudósitójától.) A belügyminiszteriumban az öngyilkosok védelme érdekében április 23-án értekezletet tartanak, melyre meghivják Debrecen városát is. A városi tanács most ugy határozott, hogy ezen az értekezleten nem vesz részt.

Az egésznek nem sok értelme van —mondotta Magoss György polgármester. Tessék az embereket ethikailag nevelni és ahol lehet szzociális uton segiteni. Ez többet ér az értekezleteknél. Honnan a csudából tudja azt a hatóság, hogy valaki fel akarja magát akasztani?

Ilyenformán Debrecen egyike lesz azoknak a városoknak, melyek nem vesznek részt az öngyilkosvédelmi értekezlen, melynek bizony valóban nem sok értelme van.

Debrecenben megkezdődnek az udvar-vizsgálatok

Fokozott mértékben ügyelnek a külsőségi köztisztaságra

(A Hajduföld tudósitójától.) A köztisztasági vállalat panaszt tett a városi tanácsnál, hogy az utóbbi időben a külsőségeken nem tisztitják kellő mértékben a pöce gödröket. A városi tanács foglalkozott a kérdéssel és ugy határozott, hogy közigazgatási hatóság sürgősen megkezdi az udvar vizsgálatokat, melyek a háboru előtt is szokásban voltak. A hatóság emberei sorba járják az udvarokat és felülvizsgálják, hogy ezeken a köztisztasági és közegészségügy követelmények betartatnak-e. Az udvarvizsgálatokat különösen tavasszal és nyáron folytatják és legszigorubban veszik a külsőségeken, valamint azokon a részeken, melyek nincsenek csatornázva.

A városi muzeum huszonnyolcnapi szakadatlan munka után teljesen átköltözött a Déri muzeumba

(A Hajduföld tudósitójától.) Átköltözött a városi muzeum a huszonhárom év óta használt régi hajlékából a Déri-muzeumba, ahol tanácsi határozat szerint, a rendezés megkezdéséig, ideiglenesen a kulturház földszintjén, a kiállitási és előadótermekben a raktári és hivatali szobákban meg a pincékben helyezkedett el. Nem számitva a közmüvelődési könyvtár anyagát, amelyet dr *Ecsedi* István diákjaival már elébb átköltöztetett, több, mint ötvenezer darab szak- és kézikönyv, kézirat és oklevél, érem és régiség, festmény és szobor, fénykép- és negativlemez, iparmüvészeti és néprajzi tárgy becsomagolása előzte meg a nagy hurcolkodást. E hatalmas tömeget a Csokonai-kör szintén átköltöztetett könyv- és ereklyegyüjteménye is növelte.

A csomagolásnál kétszázharminc kisebb-nagyobb ládát használtak fel.

Mig az őskori hatalmas urnákat és a remekbe készült céhrendszer korabeli szép korsókat, kantákat, tálakat, jóval többet száznál, két ember harmadfél napig hordta át rudakra erősitett ládában, a képtár féltett festményeit is a tanitóképezde tizenkét markos diákja kézben költöztette; a nagy darab tárgyakat, a butorokat, szekrényeket, tartókat, ugy a ládákba csomagolt holmikat pedig Hechtmann és Társa szállitóvállalat nehéz társzekereken huszonhat fordulással vitte át az uj helyiségbe. A csomagolás március 17-én, szombaton kezdődött, s az ünnepnapok kivételével,

teljes négy hétig tartott.

Az utolsó szállitmányok április 18-án mentek át a Déri-muzeumba. Érdekes, hogy a csomagolás és költözködés pontosan annyi időbe került, amennyire azt a muzeum igazgatósága tervezte volt a költségek kiszámitásánál; tudniillik huszonnyolc napba. A munka irányitását, oroszlánrészét a történeti osztály két tisztviselője végezte 3—4 munkás segitsége mellett. Mától fogva

a városi muzeum hivatala is a Déri-muzeumban van.

Utóbbihoz a lejárat az épület kollégium felőli homlokzatán van.

JUNIUS 1-ÉN KEZDIK A JÁRÁSBIRÓSÁGI PALOTA ÉPITÉSÉT

(A Hajduföld tudósitójától.) A városi tanács csütörtöki ülésén elhatározta, hogy a járásbirósági palota részére junius 1-én adja át a Deák Ferenc-utcai telket. Junius 1-ig a város lebontatja az itt levő épületeket, ugy hogy juniusban már meg lehet kezdeni a járásbirósági dalota épitését.

— **A Kormányzótól kért kis haszonbérletet egy debreceni kocsis.** Gebei Sándor szepesi kocsis, aki hét gyermeknek az apja, kérvényt irt a Kormányzóhoz, akitől azt kérte, hogy adjon számára Debrecen határában kis haszonbérletet, mert enélkül nem tudja gyermekeit felnevelni. A Kormányzó a földmivelésügyi miniszterhez tette át a kérvényt, a miniszter pedig Debrecen város tanácsához küldte azt vissza. A városi tanács a kérelmet nem teljesithette, miután a kérelmező se nem hadirokkant, se nem vitéz és igy jogcime nincsen.

— **Kifosztották a nagyerdei cukorka-automatát.** Csütörtökön reggel Molnár József az automaták kezelője észrevette, hogy a nagyerdei végállomásnál levő cukorka-automata zárjában egy kulcs bele van törve. A zár mellett egy kis reszelő hevert. Molnár nagynehezen kinyitotta az automatát s megállapitotta, hogy mintegy tizenöt pengő készpénzt vitt el a tolvaj. A rendőrség meginditotta a nyomozást a tettes megkeritésére.

Farkas Mihály Borz utca 28. sz. **vendéglője**

— **Hamis járlatlevéllel adta el a sertést.** Nemrégiben egy sertést adott el Halász Balázs kabai lakos Daróczi Imrének. A vétel után egy hétre a sertés megdöglött. Daróczi bejelentette ezt az esetet a hatóságnak s ekkor kiderült, hogy Halász Balázs hamis járlatlevelet adott a sertéssel. Okirathamisitás miatt a debreceni törvényszék 14 napi fogházra itélte Halászt.

Váczy Andor Nádudvar. **terménykereskedő**

— **A tejtáplálás jelentősége népegészségügyi szempontból.** A Közegészségügyi Egyesület rendezésében a fenti cimmel tartja meg dr Árvay Sándor, az élettani intézet tanársegédje nagyszabásu előadását. A tej és tejtermékek összetételének ismertetése után a tejtáplálás jelentőségét fogja tárgyalni. Előadásában kimutatja, mennyire fontos a tejtáplálék a különböző koru egyéneknél, csecsemőknél, felnőtteknél és öregeknél, betegeknél épen ugy, mint egészségeseknél. Megemlékezik majd a nagy amerikai tejpropagandáról és párhuzamot von a magyar nép táplálkozása és a külföld között. Végül ismerteti a tejtáplálkozás jelentőségét és gazdaságosságát. A közérdeklődésre számot tartó értékes előadást április 23-án hétfőn délután 6 órakor lesz a Kereskedelmi Akadémia nagytermében. Beléptidij nincs, mindenkit szivesen látnak.

Szőnyeghaz Kossuth-u. 19. sz. **Horn és Erdélyi**

MAGYARORSZÁG ELISMERT EGYIK LEGJOBB RUHAFESTŐ ÉS VEGYTISZTITÓJA BIRÓ DEBRECEN BIKAUDVAR

EGYESÜLETI ÉS TÁRSADALMI HIREK

A KANSz taggyülése a vármegyeházán. A KANSz debreceni törvényhatósági választmányának elnöksége április 21-ére, szombat délután 5 órára taggyülést hiv össze a vármegyeház nagytermébe, amelyen minden tag résztvehet. A taggyülésen dr. *Javornitzky* Jenő miniszteri számv. főtanácsos, a KANSz vezértitkára is megjelenik és az általános köztisztviselői problémákról, köztük a nyugdijasok és özvegyek ügyéről, *különösen pedig a debreceni közszolgálati alkalmazottakat érdeklő kérdésekről felvilágositással fog szolgálni.*

Előadás a Templomegyesületben. Ma délután hat órai kezdettel a Templomegyesület vallásos szakcsoportja a Kollégium disztermében tartja heti összejövetelét, melyen előadást fog tartani *Thomay* Dezső, az ORLE segédlelkésze. Az ifjuság nevelésében járatos lelkész igen érdekes, de egyszersmind nagyon aktuális és tanulságos témáról tart előadást. „Miért nem mond igazat a gyermek?", ez lesz az előadásának cime. Belépődij nincs.

Üveges Varga István Sas-u. 4. szám.

A böszörményi MANSz kulturestje. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének hajduböszörményi csoportja április 21-én, szombaton este 8 órai kezdettel tartja a Tisza István-ház összes termeiben ezidei utolsó kulturestélyét, melyet rendkivül nagy érdeklődés előz meg. Budapestről több előkelő vendég érkezik s a város egész társadalma is megmozdul ezalkalommal, hogy a rendkivül érdekes és nagy kulturhorderejü estélyen megjelenjen, mely a maga nemében páratlan és fényes müsorral fog lezajlani. A MANSz idei munkásságának befejező aktusaként tanuságát nyujtja annak a roppant nagy értékü nemzetnevelő hatásának, mellyel kevés egyesület büszkélkedhetik.

Ankét a Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesületében. Szerdán este tartotta az egyesület a Vidéki Alkalmazott Kereskedők Országos Szövetségével együttesen rendezett első ankétjét. Az értekezleten a kereskedelmi alkalmazottak nagyszámban voltak jelen és letárgyaltatott az aggkori biztositás törvényjavaslatának mintegy a fele. A második ankét április 20-án, pénteken este 8 órakor lesz az egyesület Péterfia-utca 52. szám alatti helyiségében.

Asztalos Hubert Béla Csapó-utca 78. szám.

— **Forgalmi adó az országos vásáron.** A legközelebbi kirakodó országos vásáron árusitani szándékozó debreceni iparosok és kereskedők az árusitó helyre vigyék magukkal forgalmi adó könyvecskéjüket és blokkjaikat, vagy átalálányozásukra vonatkozó p. ü. igazgatósági végzést és amennyiben átalányozva nincsenek, épen ugy adjanak a vevőknek blockot, mintha rendes üzlethelyiségükben árusitanának.

— **Harkányi szobrász, Piac utca 83. sz. Sirkövek müvészi kivitelben legjutányosabban készülnek.**

— **Vecsey Antal áll. vizsg. fogász** a fogorvoslás körébe eső következő müveleteket végzi: Foghuzás, fogtömés, müfogak, hidak, koronák, stb. Figyelmes kezelés! Szent Anna-utca 6.

— **Köszönetnyilvánitás.** Mindazoknak, kik felejthetetlen jó anyánk temetésén résztvettek s ezzel fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet. Séry testvérek.

— **Május 15-én nyilik meg a városi uszoda.** A városi tanács megbizta Csürös Ferenc közmüvelődési tanácsnokot, hogy a nagyerdei uszodát jó idő esetén május 15-én, rossz idő esetén pedig csak junius 1-én nyissa meg.

— **Május 1. után sem költöztetik ki a kapualatti árusokat.** A városi tanács megengedte a kapualatti árusoknak, hogy május 1-ig elárusitóhelyeiken maradhassanak. Kikötötte azonban, hogy további hosszabbitást semmi szin alatt sem ad. A belügyminiszter most az idevonatkozó összes véghatározatok végrehajtását felfüggesztette mindaddig, amig ő érdemleges döntést nem hoz. Ilyenformán a kapualatti árusokat esetleg még május 1-e után sem költöztetik ki a kapuk alól.

— **A DEAC lövészszakosztálya klubavató versenye.** A DEAC lövészszakosztálya megalakulása óta a reggeli órákban a legintenzivebben üzi a traininget, melyek eredménye nem is remélt formákban domborodik ki. A lövészszakosztáy a DEAC-nak legambiciózusabb osztályai közé tartozik, ugy, hogy az ez évi őszi országos versenyen is megállja ahelyét. A szorgalmas training eredményéről tesz bizonyságot a szakosztály április 30-án, midőn délután 2 órai kezdettel megtartja clubbavató házi versenyét, amelyen eldől a klubbajnokság is, melyre eséllyel indulnak *Baló, Fliegenschnee, Bencsics, Szépe, Soós, dr Benkő, Hadházy*. Ezek az eddig elért eredmények folytán egyenlő eséllyel indulnak és a bajnokság és a helyezés eldöntését kizárólag a dispositió fogja irányitani. Az egyetemi professzorok és a városi előkelőségek körében már is nagy az érdeklődés a verseny iránt.

— **A tapasztóföld ára.** A várostól kért tapasztóföldekre eddig a házipénztár adott utalványt. Most a városi tanács ugy határozott, hogy a tapasztóföldeket a téglagyár melletti területből adja, köbméterenként 1 pengőért. Utalványokat a Takarék és Hitelintézetnél kell kérni.

PALOTAI LAJOS vegytisztitó telepe Honvéd-u. 9/j Üzletei: Kálvin-tér 5. Batthyányi-u 26. és Hunyadi-u. 5.

— **Könyvujdonságok.** Ludwig Wolf: A játékos. Zilahy: Két fogoly. Gulácsy: Fekete vőlegények. Makkay: Ördögszekér. Courths Mahler: Barátnők. Ezen könyvek kaphatók Antalfy József könyvkereskedésében. Telefon: 6—12.

— **Valódi finom** angolszövetek érkeztek Szabó László szabóhoz. — Széchenyi utca 1.

— **Rádió-müsor.** Április 20. Péntek. Budapest. D. e. 9.30 és 11.45: Hirek, közgazdaság; közben: déli harangszó az egyetemtéri templomból. Utána: Kamarazene. (Temesváry—Kerpely—Polgár.) 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, 3: Hirek, közgazdaság, élelmiszerárak. 4: Irodalomtörténeti előadás az érettségi vizsgára készülő ifjuság számára, a tankerületi főigazgatóság rendezésében. Balázs Sándor főgimnáziumi tanár: „Katona József: Bánkbán". 4.45: Pontos időjelzés, időjárás-, vizállásjelentés, mozik müsora, 5.15: Kárpáti Zoltán dr. zongorán magyar szerzők müveit adja elő, 6.35: Imaoka Dsuicsiro felolvasása: „A japáni lélek és a harikiri", 7.10: A budapesti Nemzetközi Árumintavásárral kapcsolatban Oláh Béla dr. előadása: „Budapest mint Kelet és Nyugat összekötő kapcsa a nemzetközi áruforgalomban". 7.45: Ügetőversenyeredmények, 8: Müvészest. Közreműködnek: Medgyaszay Vilma, Sárossy Mihály, Matány Antal, Sándor Böske és Nagy György. Zongorán kisér Polgár Tibor, 9.45: Pontos időjelzés, hirek. Utána: Az Emke-kávéházból Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye.

SÁFÁR MIKLÓS mülakatos viz- és villanyszerelési vállalkozó Debrecen, Darabos-utca 50. szám alatt.

Külföld. Bécs (517.2 és 577) D. u. 4: Hangverseny, 8.30: Eduard Stuncken-est, utána könnyüzene. Berlin (483.9) D. u. 5: Szórakoztató zene, 8.10: Auber vigoperájának előadása, 10.30: Mandolin-hangverseny, Boroszló (322.6) D. u(4.30: Operett-részletek, 8.30: Hangjáték-előadás. Majna-Frankfurt (428.6) D. u. 1: Gramofon-zene, 8.15: Szindarab-előadás, utána hangverseny. Prága (348.9) D. u. 12.05 és 4(30: Hangverseny, 7.15: Szórakoztató zene, 8,10: Hofmansthal: „A balga és a halál", 9: Schubert-zene, 10(20: Gramofonzene. Róma (447.8) D. u. 5.30: Hangverseny, 8.45:: Ének- és zenekari hangverseny.

— **A Templomegyesület** felkéri mindazokat a hivatalokat, testületeket és tanintézeteket, azoknak vezetőit, hogy a holland tudós, dr. Hepp Viktor előadásán ha részt óhajtanak venni testületileg, ezt a szándékukat jelentsék be szombaton a központi lelkészi hivatalban. Az előadás szinhelye a Kossuth-utcai templom, kezdete hat óra.

Hajdusámson legjobb vendéglője a Szémán Imréé.

— **28 éves kereskedősegéd** füszerüzletbe segédnek, raktárnoknak, bárhova mázsásnak, kisérőnek, eljárónak, pénzbeszedőnek, munkafelügyelőnek elmenne helyben vagy vidéken. Ajánlatokat a kiadóba kérek „Megbizható" jeligére.

— **Tavaszi divatlapok,** bel- és külföldiek nagy választékban kaphatók Csáthy egyetemi könyvkereskedésében, Piac-utca 8. Telefon 2--96.

— **Ifj. Zelinger Kálvin-tér 4.** izlésesen és olcsón fest cégtáblákat.

— **Fotocikkek árjegyzékét, gépek kedvező fizetési feltételeit kérje Springertől, főposta mellett.**

— **Lapunk Budapesten állandóan** olvasható a **Park szálloda kávéházában. VIII., Baross-tér 10.**

A Konyàri Sóstó-fürdő május 6-án megnyilik.

ANGYAL SÁMUELNÉ CIPŐÜZEME Hunyadi- és Erzsébet-utca sarok.

Raktáron tart férfi és női divatcipőket. Mérték utáni megrendeléseket pontosan eszközöl. Csendőrségnek, katonaságnak és tisztviselőknek 10 százalék engedmény. oooo

— **A has teltsége,** szivtáji fájdalmak és az emésztési nehézségek a természetes „Ferenc József" keserüviz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, a tüdő, vagy sziv felé irányuló vértódulások ellensulyozhatók. Gyomor és bélspecialisták igazolják, hogy a **„Ferenc József"** vizzel, különösen az ülőéletmód következtében jelentkező bajoknál nagyon kedvező eredményeket érnek el. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

Derecskén ha jár, keresse fel Konc József Risbika vendéglőjét.

— **Fővárosba utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyujt a Keleti pályaudvarral szemben levő, elsőrangu Park-szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedményt ad kiadóhivatalunkban dijmentesen kapható utalványok ellenében. Egyben felhivjuk a Park-szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére szives figyelmét.**

SZINHÁZ

A Csokonai-szinház müsora:

Péntek B) 37. bérlet: **Krétakör.**

Szombat délután fél 4-kor zóna-előadásul: **Nem nősülök.**

Szombat este 8-kor féláru tisztviselő-est: **Borcsa Amerikában.**

Vasárnap délután fél 4-kor mérsékelt árakkal: **Az elvált asszony.**

Vasárnap este 8-kor bérletszünetben: **Éva.** Repriz.

Hétfő A) 39. bérlet: **Éva.**

Kedd B) 38. bérlet: **Éva.**

Szerda délután 3-kor zóna-előadásul: **Cirkuszercegnő.**

Szerda este 8-kor C) 38. bérlet: **Éva.**

Csütörtök délután 3-kor zónaelőadásul: **Cirkuszhercegnő.**

Csütörtök este 8-kor B) 39. bérlet: **A Noszthy fiu esete Tóth Marival.**

A Jótékony Nőegylet mükedvelő előadása a Csokonai Szinházban. Az előjelek után itélve kivételes élvezetben lesz része a város és vidék közönségének május 3. és 4-én a Jótékony Nőegylet mükedvelői „A nagymamát" adják elő, ezt az örökbecsü ‚bájos vidám darabot. A jobbnál-jobb szerepek mind kitünő kezekben vannak. Most legujabban az ezredes szerepére Lánczy István helyett dr Szücs Géza ügyvédet sikerült megnyerni. Szücs Géza dr remek diletáns volt a multban, most is pompás fess ezredes lesz. A szinlapok már megjelentek, a szereplők teljes névsorával. Jegyek Balogh és Riskó nőidivatáruüzletében, Piac-u. városház alatt kapható.

Füszerszükségletét Hajdu-böszörményben ifj. Fábián István üzletében szerezze be. Telefon 14.

A szinházi iroda hirei:

Ma este 8-kor B) bérletben: **Krétakör.** Klabund hires kinai tárgyu szinjátéka. — **Krétakör** Herman Manci főszereplésével. — **Krétakör** Halasi Mariska, Kondrát Ilona, Halasiné közremüködésével. — **Krétakör** Rajz Ferenc, Rajz János, Szirmai, László Gyula, Mihályi, Szi-

geti felléptével. — **Krétakör** gyönyörü előadását lélekzetfojtva figyelte a közönség, mely igaz élményre talált a nagyhatásu darab minden egyes jelenetében. — **Krétakör** az idei szezon egyik legszebb szinjátéka. Jegyváltás délelőtt 10—1 és 4—7 óráig.

Szombat délután fél 4-kor olcsó zóna-előadásul: **Nem nősülök,** Szenes Béla hires szinjátéka, a női főszerepben Ferenczy Mariannal. Partnere Rajz Ferenc. A báróné Halasi Mariska, az anya Turbók Rózsi, Renner Tibor Mihályi, Kalotayné Herman Manci, Csáthy pedig Szigeti Jenő lesz. Fellépnek még László Gyula, Szirmai és Rajz János.

Szombat este tisztviselő-est keretében: **Borcsa Amerikában,** Elek Ica felléptével. — **Borcsa Amerikában** féláru előadása szombat este 8-kor Bihari Sándor, Szirmai, Ferenczy Marian, Rajz János, Szathmáry Margit, Turbók Rózsi, Halasiné, Virághathy, Szigeti Jenő felléptével.

Vasárnap délután fél 4-kor: **Az elvált asszony.** Operett-sláger.

Vasárnap este 8-kor bérletszünetben: **Éva.** Lehár Ferenc világhirü nagy operettje, Timár Ila, Ferenczy Marian, Antók, Rajz János, Fülöp, Szirmai felléptével. Jegyelővét az összes hirdetett előadásokra.

Mozgószinházak közleményei:

Pentek—vasárnap.

Friss felvágottak Nagy Endre Szinházi bodegájában
Debrecen, Batthyányi-u. 1. szám.

APOLLO

Conan Doyle ismert regénye nyomán:

Gérard brigadéros

kalandos szerelmi történet 9 felv.
A főszerepekben: **Rode la Roque.** és **Philips Haver.**

Megelőzik:

Miért szépek az amerikai nők sportkép. **Játszunk papát mamát** és **Halló hálókupé** bohózatok.

VIGSZINHÁZ

A budapesti első mozgószinházak nagy filmszenzációja:

A táncoló Bécs

kedélyes történet a háboru utáni Bécsből egy előjátékban és 7 felvonásban.
A főszerepekben: **Lya Mara** és **Ben Lyon.**

Megelőzik:

Pathé Revue, Hall Tirolban tájkép. **Három Pufi** bohózat.

URÁNIA

Szombat—vasárnap: **A XX. század legnagyobb szélhámosa**

(Az ördögök kapitánya)

vakmérő kalandok a nagy társaságból 7 felvonásban.
A főszerepben ezer kaland legendás hóse: **Luciano Albertini.**

Megelőzik:

Ferkó világgá megy és **A kis piszkos** bohózatok.

METEORBAN

Szombaton:

Csákó és kalap

Vidám történet a régi békebeli katonaéletből 8 felvonásban.

Harry Liedtke és Mindszenthy Máriával a főszerepben.

És a fényes kisérő müsor!

Előadások: 7 és 9 órakor.

MŰVÉSZET

Guerlin de Guer előadása. Városszerte nagy érdeklődés mutatkozik Guerlin de Guer a francia akadémia tisztje, egyetemi tanár előadása iránt. A magyar kultura ez őszinte barátja megérdemli, hogy előadását minél nagyobb közönség hallgassa végig. Az előadást különösen érdekessé teszi az, hogy Ronsald XVI. századbeli francia költőnek korabeli zeneszerzők által megzenésitett dalait Orosz Julia, a kiváló fiatal hangversenyénekesnő fogja énekelni, aki az első népszerü zenei előadás ünnepelt vendége volt. Május 1-én este 8 órakor a városi zeneiskolában tartandó francia-esten dr Hankiss János egyetemi tanár, a Lafontaine társaság elnöke fog bevezető előadást tartani, Térei Sándor pedig Magyar-barát franciák cimen fog beszélni. Jegyek 1 pengőjével a Méliuszban, a Városi Zeneiskolában és az egyetem francia intézetében kaphatók.

A TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.60

Budapest 90.60, Berlin 124, Newyork 518.68, London 2533, Páris 20.42 és háromnegyed, Milanó 27.38, Prága 9.13 és egynegyed, Bukarest 3.25, Bécs 73, Amsterdam 209.30.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27.90—28.05, száz „belga" 79.80—80.10, száz cseh korona 16.91—16.99, száz dán korona 153.30—153.90, száz dinár 9.97—10.07, száz dollár 570.10—572.10, száz francia frank 22.50—22.70, száz hollandi forint 230.50—231.50, száz lengyel zloty 64.05—64.35, száz lei 3.55—3.61, száz lira 30.30—30.50, száz német márka 136.60—137.10, száz norvég korona 152.90—153.50, száz osztrák schilling 80.30—80.65, száz spanyol peseta 95.95—96.55, száz svájci frank 110.05—110.45 száz svéd korona 153.40—154.00 pengő. — A nemesfémpiacon a jegyzések a következők: ezüst egykoronás 42, kétkoronás 0.84, forintos 1.13, ötkoronás 2.20, arany tizkoronás 11.60, huszkoronás 23.20, dukátarany 13 P darabonként. Ezüst 950-es finomságu 0.92, 900-as 0.88, 800-as 77, 750-es 0.72, törtarany 14 karátos 2.06—2.08, szinarany 3.80—3.82, platina 11—12—13 pengő gramonként.

Gabonatőzsde.

A készárupiacon az üzleti tevékenység jelentéktelen volt. Élénkebb érdeklődés nyilvánult meg a rozs iránt, amelyet hirek szerint külföldi számlára kerestek, azonban áru csak kis tételekben került a piacra. A tiszavidéki buzát 33.10—34.50 pengővel jegyezték fajsuly szerint. A rozs ára 32.50—32.70 pengő között mozgott.

A liszt- és őrleménypiacon a malmok nem változtatták meg lisztáraikat. A korpát 23.75—24 pengővel jegyzik.

A terménycikkek piacán a zab iránt tovább is élénk az érdeklődés s bár ezért a cikkért magasabb árakat is hajlandók fizetni, áru mégis csak elvétve kerül a piacra s a legtöbb esetben az is gyenge minőségü, illetően dohos. A zabot 33.50—34 pengővel jegyzik, tehát az ára csaknem ugyanaz, mint a jobbminőségü buzáé. Megélénkült a kereslet a tengeri iránt is. A tengerit budapesti paritásban minőség szerint 27.20—28 pengővel kinálják. Az árpafélék piacán és a magpiacon az érdeklődés hiánya miatt csak névleges árak alakultak ki.

Állatvásár.

A sertésvásárra 1912 darab sertést és 20 süldőt hajtottak fel, amelyből 417 darab maradt eladatlan. A vásár változatlan árak mellett vontatott volt. Árak: Ia öreg zsirsertés 1.50—1.54, IIa 1.40—1.44, fiatal nehéz 1.64—1.66, kivételesen 1.68, közép 1.64—1.66, könnyü 1.30—1.42, szedett közép 1.64—1.56, angol urasági 1.60, szedett 1.36—1.40, süldő 1.40 pengő kilogrammonként. Szalonnás félsertés 1.92—2.04, szalonna nagyban 1.80—1.84, hus 1.72—2.20, zsir 1.92—1.96 pengő kilogrammonként.

Az anyagi gondok nehéz napjaiban,

amikor ugyszólván senkinek a keresete nem födi a kiadásokat

szép pénzt kereshet

mint fő- vagy mellékfoglalkozással, ha értékes és érdekes könyveinknek részletfizetéses terjesztésére vállalkozik. Mi ugyanis megtanitjuk, hogyan kell eladni könyveket részletfizetésre. A mi kiadványaink mind márkás, irodalmi müvek, amelyeknek terjesztésével tehát tisztességes megélhetést vagy mindenesetre szép mellékjövedelmet biztosithat magának. Még ma irjon díjtalan ismertető nyomtatványokért, amelyeket szivesen megküld a

„PALLADISZ" könyvosztálya
Budapest, V, Alkotmány utca 4. sz.

Jó bor literje 1 pengő 30 fill. **Csapó-utca 27. szám.** udvarban **Szathmárynál.**

Meghivó!

Magán vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

Budapesten

a legkellemesebb otthont nyujtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Hotel Park Nagyszálloda. Budapest, VIII. Baross-tér 10. szám

mert

20 százalék engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobaárainkból,

10 százalék engedményt kap, olcsó éttermi árainkból. (Kitünő házikonyha!)

5 pengőt megtakarit autótaxi költséget, mert gyalog átjöhet egy perc alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát!

Elsőrendü kiszolgálás, szigoruan családi jelleg

Sajátérdeke

ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg. — Előzetes szobarendelés ajánlatos!

Nyilttér

Válasz
Nagy Sándor vallástanár ur cikkére

„Hajduhadházi Lapok" folyó évi április 1-iki számában közétett értekezésében felhozott egyik példa miatt tiltakozásomat fejeztem ki tanár ur előtt, mire ugyanazon lap husvéti számában olyan válasz kaptam, melyet nem vártam volna Öntől még egy olyan „Cézári gőggel irott" magánlevél után sem.

Tanár ur! Az ujságirás terén fordulhatnak elő tévedések, melyeket megtörténés esetén korrigálni kell, de nem agyba-főbe veréssel, hanem jóindulattal és kellő tapintattal.

Tudomásul kellett birnia arról, hogy nagyobb terjedelmü értekezése helyszükemiatt a hetenként egyszer megjelenő fenti lapnak két számában fog közöltetni s épen ama példa említésénél évszámot kellett volna irnia, hogy a későbbi időkben élő hasonnevü egyénekre ne lehetett volna azt vonatkoztatni, csupán csak arra, akit a tanár ur „a tudományok berkeiben" felfedezett.

Mert ennek elmulasztása miatt tiltakozni merészeltem, Ön müveletlennek minősit engem. Lehet, hogy az vagyok. Annyira józan hogy a hajduhadházi levéltárban kiböngészett régi iratok lemásolását és azoknak egy értekezés keretében való előadását nagyon kiváló teljesitménynek nem tekintsem és azt tudományos megállapitásnak, mellyel tanár ur oly kihivóan dicsekszik.

Szeretném látni, hogy soraim némi hatást fognak gyakorolni Nagy Sándor tanár urra és kérem, folytassa csak Ön továbbra is szép hivatását a hit tanitását, a tudományos megállapitásokat pedig elvégzik a tudósok.

Sőrés István
forgalmi adóellenőr.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Legjobb szórakozóhely a Bocskai-téri **Meteor**-mozi.
Tulajdonos: **Csomor Gyula.**

M. kir. honvédelmi miniszter

21.111. szám.
II—1928.

Versenytárgyalási hirdetmény

Nyirbátor községben egy honvéd zászlóalj elhelyezésére szolgáló laktanya, II. sz. legénységi, tiszti és altiszti lakóépületeinek: I. föld, kőmüves és elhelyező; II. vasbeton; III. ács; IV. tetőfedő (müpala); V. bádogos; VI. burkoló; VII. szigetelő; VIII. mükő; IX. asztalos-, lakatos-, mázoló, továbbá a fenti épületek és és tiszti kaszinó, parancsnoksági és I. sz. legénységi épületek; X. vizvezeték, csatornázás és egészségügyi berendezések munkáira

folyó évi május hó 3-án délelőtt 10 órakor a m. kir. honvédelmi minisztérium II. (épitési) osztályában (I. Vár, Disz-tér 18. sz. I. em. 47. ajtó) nyilvános egységáras irásbeli versenytárgyalás tartatik.

Ajánlatok kizárólag az önköltségi árban rendelkezésre bocsátott költségvetés és ajánlati lapon tehetők s ezek, valamint a részletes versenytárgyalási feltételek az esetleg szükséges felvilágositásokkal együtt, naponta 12—14 óra között fent megjelölt helyen, de I. emelet 37. sz. szobában megkaphatók.

A miniszter rendeletéből:
Köller sk. tábornok.

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés 10 szóig 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szóig 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betükkel nyomott szavak duplán számittatnak.

KÉRJÜK VIDÉKI HIRDETŐINKET,

hogy az apróhirdetés díját pontosan kiszámitva (levelezés, házasság rovat dija kétszeres) vagy készpénzben vagy bélyegben előre beküldeni sziveskedjenek. Kiadóhivatal.

LEVELEZÉS

JELIGÉS LEVELET
csak délelőtt 11 és 12 óra közt ad ki a kiadóhivatal.

Postán beküldött
jeligés levelet értesitési dij beküldése nélkül nem adhatjuk ki. Kiadóhivatal.

Aki szeret
kirándulni és szereti az erdő friss, tavaszi illatát, vonzza a mező, a zöldelő rét, ugy az legyen társam. A kiadóban *„Társ"* jeligére várok levelet. 305

Levelezni
és megismerkedni szeretnék fiatal özvegy vagy elvált asszonnyal 20-tól 24 évig. Levelet *„Barna"* jeligére kérek. 307

Olcsó, jó és tartós KALAPOT csak
M. Nagy Mihálynál
vehet. Szinházi átjáró.

HÁZASSÁG

Fiatal 24 éves
jó állásban levő tisztviselő vagyok. Magas, szőke és kékszemü. Szivesen elvennék vigkedélyü, temperamentumos uri leányt, kinek némi hozománya van. Lehetőleg fényképpel ellátott levelet — fénykép becsületszóval biztositva — „Huszonnégyéves" cimre e laphoz kérem. 306

Uriszabóság Szív utca 13. szám. **NAGY KÁROLY.**
A legkényesebb izlést is kielégiti.

LAKÁS

Király kávéi
mégis a legjobbak! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Dégenfeld-tér 11.

Butorozott
szoba kiadó, Miklós-utca 41. sz. 1570

Üzlethelyiség
kiadó május 1-re Árpád-tér 26., Hadházi-ut 2. 1576

Háromszobás,
fürdőszobás, utcai, emeleti lakás kiadó, megtekinthető d. e. 9—11. Értekezés Szent Anna-utca 29., keresztépület. 1573

IRODÁNAK
vagy rendelőnek alkalmas, egy esetleg kettő szoba május 1-re kiadó, Csapó-utca 14. 680

ÜZLETHELYISÉG
május 1-re kiadó, Csapó-utca 14. 681

Szépen
butorozott szoba, tiszta, csendes, kimondottan intelligens, szolid uri egyénnek kiadó, Arany János-utca 56. szám, keresztépület, balra. 668

Müasztalos munkák legszebbek **Bessenyei Gyulánál**
Debrecen, Kölcsey-utca 3. szám.

ELADÁS

Eladó
butorok: complett hálószoba, szalon garnitura, nagy tükör, hintaszék, hencser, Schöberl ágy, előszobafal, takaréktüzhely, Péterfia-utca 35. 1547

Polituros
kis asztal és egy használt sezlon eladó, Ispotály-u. 13. sz. 678

Mangalica
tenyészetemből, mely az idei tenyészállatvásáron is első dijat nyert Szatmári püspökségi és Csobajiféle tenyészetekből származik, a szombati nagyvásárban nehány elsőrendü 14 hónapos tenyészkan lesz eladásra kiállitva, Engel László, Werbőczi-utca 3. 1572

Lebontandó
egy szoba, konyhás téglaépület helyszinen eladó. Kossuth-utca 15. 672

6 darab
diszes teremcsillár eladó. Kossuth-utca 15. 641

Eladó
öt lámpás „Neutradin" uj Rádió hangszóróval, akkumulátorral. Teleky-utca 80. szám. 628

Bor eladas, saját termés,
literenként is a legalacsonyabb napi áron **Arany János-utca 30. sz. Rázsó Gyula-utca 2 sz. alatt 2—5-ig 25.** literenként 90 fillértől felfelé. 587

Grammofonlemez
40 db eladó. Kossuth-u. 59. 670

Sirkő- raktár és kőfaragó üzlet Debrecen, Piac-u. 58. **KEGYES FERENC.**

AJANLAT

Oltott
pöszméte kapható, Sesztina--utca 4. Kisállomás mellett. 1567

AUTÓKAT,
kocsikat fest, fényez, bélel Szentpéteri kocsigyártó, Bethlen-utca negyvennyolc. 605

Kombinált teritők,
függöny, ágytakaró garniturák, — párna-lámpaernyő montirozást, monogrammozást, szesz-relief és olajfestést és minden diszmunkát jutányosan készitünk. Vidéki megrendelést elfogadunk. Cim: Piac-utca 16. „Csipkeüzlet". 578

Földbirtokokra
(5 holdtól, holdankint 700.— pengőig) becslés nélkül, 35 évi amortizációra, 7 és fél % kamatalapon, az ország legnagyobb pénzintézetétől **5 nap alatt gyors folyósitás! — Házakra:** 5—10 évig terjedő átmeneti kölcsönök. — **Kisipari hiteleket váltóra,** 12%-ra szerzünk. — **Váltóhitelt** folyósittatunk **magánpénzből** (legfeljebb 1 évi időtartamra) hetikamatra, hitelképes kereskedőknek, háztulajdonosoknak és információképes tisztviselőknek, magánosoknak. — **Ékszerfedezetre,** az érték 80%-ig azonnal folyósitunk. **„New-York" Hiteliroda,** Budapest, VI., Podmaniczky-utca 29. (Válaszbélyeg beküldendő.) 515

Kátrány és karbolium
nagy és kismennyiségben legolcsóbban beszerezhető Neumann Nándor festéküzletében, Csapó-u. 8. sz. 549

Házi óbor
zamatos 1.30, Csapó 27. udbarban Szathmárinál. 1540

Előzékeny kiszolgálásban részesül **FÜVESSY LÁSZLÓ** Hadházi-ut. 2 alatti
Fodrász üzletében.

KERESLET

Üzletben,
irodában pénztárnoki állást keres megbizható, intelligens fiatal lány. Ajánlatokat „Megbizható" jeligére a kiadóhivatalba kér. 683

Munkásleányok
szikvizgyárba azonnal felvétetnek. Jelentkezés munkakönyvvel Honvéd-utca 16. 1575

Ügyes
bejárónő kis családhoz felvétetik, Libakert, Szegfü-u. 14. 682

VEGYES

Elveszett
a Péterfia-utcán 1 drb fekete női félcipő, a megtaláló jutalomba részesül, ifj. Nánási, Péterfia-u. 37. 629

Debreczeni István órás
Péterfia-utca 8. sz.

Épület- és butorvasalások, fournérok
BÉSZLER LAJOS-
nál Széchenyi-utca 2. szám.

Kapcsolási vázlatokat, dijtalan szakfelvilágositást ad a
budapesti Barta és Társa rádiós cég
helyi képviselete
Simon Jenő rádió-, villany-, gramofonszaküzlete
József kir. herceg-utca 3. szám, Telefon: 13—22.

LESZÁLLITOTT ÁRAK!
1 db fejmosó SAMPON . . . . 10 fill.
6 db vételnél 1, — 12 db-nál 3 Sampon ingyen.
1 db Mandula vagy Virágszappan 24 fill.
1 db angol vagy borotvaszappan 24 fill.
1 Savoly arcpuder . . . . . 32 fill.
1 Diólaj vagy brillantin . . . 44 fill.
TÓTH EMIL drogériájában
Debrecen, Batthyány-utca 19. sz.

Padlólakk
magas fényü legszebb szinekben, legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható
Stern festéküzletében
Piac-utca 10. (Bikával szemben.)

Kovács Gyula
vaskereskedő Debrecen,
Fő-utca 17. sz. Bika-szálló mellett sarkon.

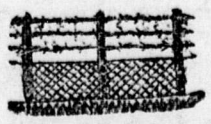

Keritésfonatok és tüskés huzalok, ekék, eke-alkatrészek, kapák, ásók, lapátok, villák, gereblyék és mindenféle vasáruk olcsón kaphatók!

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóval. nyomdájában Debrecen, József kir. herceg u. 16. Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat